

SZARVASI UJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra címzendők.

A nyílt térben minden garmonsor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

Minden egyes szó után 100 szóig . . . . . 2 kr.
Azonfelül . . . . . 1.

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért termérték szerint, minden négyzet centimete után 3 kr. számítottatik. — Allandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik. Hirdetések az Arpád, irodalm. és nyomdai intézetbe küldendők.

Emlékirat

tartós eső, nagyobb havazások s a folyók melletti töltések mentén felszaporodott s a földek használatát megsemmisítő ugynevezett csapadék vizeknek, az adóelengedés alapjául szolgáló elemi károk közé leendő felvétele és az adóelengedési törvény alkalmazásánál tapasztalt szabálytalanságok tárgyában.

Békésmegyének főleg lapályosabb részei a téli nagyobb havazások tartósabb esőzések, s a folyók melletti védtöltések alatti szivárgások folytán, gyakran az ugynevezett csapadék vizekkel annyira megföltetnek, hogy a termő réteget követő agyagon keresztül át nem mehetvén, a felső réteget részint huzamosabb ideig nyirkosságban tartják, részint víz alá merítik, mely a földeket még június havában is elborítani szokta, s csakis a nap heve által párolog el.

Ezen elemi csapás következei, hogy az ily vizekkel sujtott földek a nyirkosság és vizállás miatt szántás és vetés alá nem használtathatnak, a kaszállók füvei elvadulnak, s általában a víz elvonulása után, pusztán, kopáron maradnak a nélkül, hogy tulajdonosuk hasznukat vette volna, sőt a menyinyiben a hosszabb vizállás a földet rosszabbá s nehezebb miveletűvé teszi, tulajdonosuk gyakran évekig vesződik, míg földjeit előbbeni állapotba hozhatja.

A körülmények ily helyzetében, midőn az 1876-ki XV. törvény 49. §-sa elemi csapások által okozott rendkívüli károk eseteiben adóelengedést engedélyez, igen lesujtó, hogy az eső, havazás és védtöltések alatti szivárgás által okozott vízkárokat elemi károk közé nem sorozta, és ennek folytán Békésmegyének igen sok földbirtokosai oly földektől adóznak évek óta, melyeket részint nedves voltak, részint a rajtuk állott csapadék vizek miatt, s így ön hibájukon kívül, se felszántani, se bevetni, se másként jövedelmezővé tenni nem lehetett.

Ezen, sem az igazsággal, sem a méltányosság-

gal össze nem egyeztető elbánás annál kiáltóbb, mert tagadhatlan, hogy az eső, hó és töltések alatti szivárgások által előidézett vizek, szintén oly károkat tesznek, mint más elemi csapások, sőt a jégeső, fagy és szárazságnál még sujtóbbak; mert midőn emezeknél rendszeren a termés csak részben semmisül meg, az eső, hó és szivárgó vizek már magát a természet és veteményezést is lehetlenné teszik, miután ezen ekként sujtott földeken a szántás-vetés nem lehetséges, ezenkívül az ilynemű vizek a földeket gyakran évekig elborítva tartják a nélkül, hogy levezetni, vagy haszonvehetővé tenni lehetne.

Mint hogy pedig az adózás a földek jövedelmére van fektetve, és ott hol a jövedelem elemi csapások által megsemmisítettik; adóelengedésnek van helye, s mert tagadhatlan, hogy az eső, hó és védtöltések alatti szivárgások által előidézett vízkárokat szinte oly elemi csapások következményei, mint azok, a melyek a törvényben előszámálva vannak, sőt részben még nagyobbak, mert tartamuk gyakran évekre terjed: felkérendő lenne a m. kir. pénzügyminister, hogy az eső, hó és védtöltések alatt szivárgó csapadék vizeket a törvényhozás útján azon elemi csapások közé fölvetetni méltóztassék, melyek után adóelengedésnek van helye.

Ezzel kapcsolatban azon felette nagy kevesebbséget, mely az elemi károk községi felvétele s az adófelügyelői felülvizsgálatok folytán megállapított ily nemű károk közt létezik, a f. évi 1026. sz. megbízatásunkhoz képest szinte vizsgálat alá vétén, ennek okait abban találtuk, hogy a kir. adófelügyelőség a fennálló törvényt s az 1877-ki 27945. pénzügyministeri utasítást, másként magyarázza és alkalmazza, mint a hogy azt a kárt felvevő községi bizottság értelmezi, s az adófelügyelőségi közegek a felülvizsgálatnál belátásuk szerint határozván, a közbenjáró községi előjárók felszólalásai illusoriusak, s így aztán adóelenge-

dés alá az vétetik, a mit az adófelügyelői közeg jónak talál.

Ily különböző, s az elemi károkkal sújtott adózókra igen súlyos magyarázatok a következők, u: m:

1-ször. Az adófelügyelőség a bevetve nem volt szántóföldeket árvíz és földári vizekkel károsodottaknak nem tekintti, s rendesen a kár felvételből kitörli, habár tulajdonosaik árvíz és földárja miatt sem nem szánthatták, sem be nem vehették, s általában önhibájukon kívül haszonvehetőkké nem teheték, holott ily esetekben az 1876-ki XV. törvény 49. §-a értelmében adóelengedésnek van helye. Így p. o. Szeged városában az idén a földek legnagyobb része árvíz miatt szántható és bevethető nem volt, azonban ez okból azokat mégis az adóelengedésből kizárni nem lehet.

2-szor. Az adófelügyelői közegek azon parcella földeket, melyek nem egészen, hanem csak egyrészen estek árvíz, vagy vizárja áldozatává, legtöbbször a kárfelvételből, kitörlik, holott a fent hivatolt törvény 50. §-a az adóelengedést egy-két harmadban, vagy egészen a kár mérvéhez képest, kiszabhatni rendeli.

3-szor. Az adófelügyelői közegek árvíz, vagy földárja által elpusztított földeket, mihelyt a vizek elvonulása után felszántattak, habár az idő késő volta miatt veteményezés alá használhatók nem is voltak, ugar ürügye alatt a kár felvételből kizárja, holott az idézett törvény adó elengedés tekintetében a főszűrt a jövedelem megsemmisítésére, vagy megszűnésére fekteti, s

a fekete ugarlasi rendszer, a sárréti községeket kivéve, Békésmegyében nem divatozik.

4-ször. Az adófelügyelőség azon lapályosabb és gyakran nagyobb területeket, melyekre az árvizek, vagy földárja lehuzódni, s ott huzamosabb ideig vesztegelni szoktak, a katastralis kiigazításra utasítja, s adóelengedés alá nem veszi, azonban a katasterbe jelenleg mint haszonhajtók fölvéve vannak, s mint néha jövedelmet hozók adózás alól ki nem vonhatók, sőt éppen a katastralis felvételkor oda lettek utalva, hogy a mennyiben vízzel elborítottatnának, ugyis adóelengedésben részesíttetni fognak. Ezeket tehát azon okból, mert huzamosabb ideig vizekkel elborítva vannak, és mintegy tavakat képeznek, adóelengedésből kizárni nem lehet.

5-ször. A földárjának vagy másképp fakadóvizeknek minősége szabatosan körvonalozva nem lévén, az adófelügyelőség a földárja által károsított földeket esőzések által károsítottaknak tekintti, tulajdonképen reá fogja, s adó elengedésből kizárja, holott a földárja által okozott károkat alaptalan ráfogások czime alatt adóelengedésből kirekeszteni nem lehet.

6-szor. Az adófelügyelőség az általános jövedelmi adót adóelengedésnél csak a következő évben számíttatja le, addig pedig a károsítottakkal fizeteti éppen akkor, midőn fizetniök legterheesebb.

Ezekből immár kitetszik: mik okozzák, hogy a megyebeli nagy árvizek és földárja által okozott károk után az adózóknak csak igen kevés mérvben nyuj-

T Á R C Z A

Csolnak-Dalok.

I.

Szebb volt arca a kelő napnál
És édes ajka bibora;
Egész lényét zomanczba vonta
A szüziesség himpora.

Keble tisztább a bércz havánál,
Szeme sötétebb, mint az éj,
Büvös fényvel sugárzott abban
Az olthatatlan szenvedély.

Éreztem égő nagy szerelmét,
Bár szava arra nem vala.
Ő volt szívem egész világa
S alvó reményem hajnala.

Ő volt, ki egy tekintetével
Adott lelkemnek új irányt,
Kiért föllevém a nagy harczot
Emberrel, sorssal egyiránt.

Ha jött a tavasz, vagy a bús ősz
A lombhervadás évszaka:
Mind tanuja volt szerelmünknek
A nap és holdas éjszaka.

Szellő, virág, mind azt susogta,
Hogy boldogságunk végtelen;
Csak mi hordtuk az édes titkot
Szótlán, remélve szüntelen.

II.

Mult az idő. Nem láttuk egymást.
Egy rövid év tünt el csupán,
Kinyílt rózsza lett a leányból,
S még gyönyörűbb volt ezután.

Szive dobogott sebesebben
Vágygyal, szerelemmel tele;
Csakhogy a „kedves virágszálnak”
Más színe lett, s más levele.

III.

A húnjó nap bágyadt sugára
Megtörve játszik a habon.
Hüvös ősz lesz már nem sokára,
Kikötöm én is csolnakom.

Száll a madár, árvúl az erdő,
A láthatáron köd lebeg,
Oda a nyár minden öröme . . .
Meghaltam én is tenedek!

tatik adóelengedés, mely odáig terjed, hogy több községek felvett károsodásai, minden okadatolás nélkül, semmi szócskával, vagy keresztül huzással felére harmadára sőt ennélis kevesebbre leszállíttatnak ugy, hogy a figyelmes vizsgáló alig hiheti, hogy a megyét valami érzékeny vízkár érte volna, holott az árvizek és földárja az idén is tengerhez hasonlítottak, és az adózóknak nemcsak a vetésekben, hanem a pusztán vetetlenül maradni kellett földek nem használhatásával s ezeknek évekre terjedő megromlásával is, tömérdek kárt okoztak, s adóelengedést alig nyervén, az ugy is eléggé sujított földtulajdonosokat még adó fizetéssel is terhelték oly földekért, melyeknek semmi hasznát sem vehették. Mindezek tekintelbevételével tehát sürgető szükséggé vált, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur felkéressék, miszerint az árvíz és földárja által okozott károk felvételére nézve az adófelügyelőség a törvényvel megegyező oly szabatos utasítással láttassék el, hogy az adózók adóelengedési igényei egyformább, méltányosabb és törvényesebb megoldást találjanak, s különféle ürügyek alatt meg ne hiúsíttassanak.

Kelt B.-Gyulán, 1879. október 3.

Kalmár Mihály,
küldöttségi elnök.

Farkas Béla,
küld. tag.

Hajóssy Ottó,
m. főjegyző, küld. tag.

Szánthó Albert
küld. tag.

Gyászat levetkőzheti még
A mindenség: a föld, az ég!
Kizöldülhet a fű a mezőn,
Lombot hajt a kopár faág;
De az én éltém tarlott utján
Nem nyílik már többé virág!!

Oláh Miklós.

Hélène de Montézac.

(Eugène Moret beszélye)
(Vége.)

— Ön megijeszt engem! Szegény fiatal ember! Gondolja ön, hogy komolyan beteg?
— Mellbaja megfogja őt ölni.
E perczen lépett be Helén. Hallotta az orvos utolsó szavait s észrevéve, hogy nem alkalmatlan, remegve állott meg és hallgatódzott.
— Ha ez úgy van, akkor én vigasztalhatlan vagyok ez ifjú állapota felett, akit annyira szeretek; de végre is ön nem tanácsolhatja nekem, hogy leányom kezét neki adjam.
Helén mohón leste az orvos feleletét.
— Figyelje meg rajta, és befogja látni, hogy ő e ropant áldozatot másért nem hozhatta, mint Montézac kisaszszony birásáért.
— De végre is, mondom . . . nekem, a család fejének ön . . . nem tanácsolhatja azt . . .
— Nem, azt nem kívánhatom, Csak azt kérem, hogy

CSARNOK.

Az 1754-ki egyházlátogatás Szarvason.

(Markoviez Mátyás

volt szarvasi lelkész emlékiratai nyomán.)

(Vége.)

Az akkori templom kicsiségét, illetőleg elégtelenségét bizonyítja az is, hogy a látogatás alkalmával a népnek nagy része nem tért a templomba. Szarvas népe pedig minden nyomasztó idők dacára meglehetősen jólnek örvendett s számban oly gyorsan növekedett, hogy már 1747-ben egy része kiköltözött Mokrára, hét év múlva pedig, tehát e látogatás évében, mintegy 800 lélek kerekedett fel s Szabolesban a most is virágzó Nyíregyházát alapította. — Így tehát helyén és idején volt a memorandum, mely egy új templom építésének engedélyezését kérelmezte. — Ez új templom négy év múlva, tehát még Markoviez idejében fel is épült. — De a nép említett gyors szaporodása csakhamar szükségessé tette egy új s az eddigieknél jóval tágasabb templom építését s így alig 19 év múlva, tehát 1788-ban a negyedik s mostan is fennálló templom építettett.

„Azután” — evvel zárja be leírását Markoviez — „harangzúgás, s a lovasoktól s a néptől kísérve a Körösön túlra evez-tünk: én pedig, midőn a parthoz jutánk, meghajtva magamat, elbúcsúztam.”

Eddig Markoviez.

Ezen egyházlátogatásnak történelmi jelentősége annyiban van, a mennyiben világot derít az akkori, vallási viszonyokra. Egyik történetírónk ez egyházlátogatásról ezeket mondja: „Az ünnepély pompája mellett egészen elfeledték, hogy azon látogatás tulajdonképen vallásuk szabadságának sérelmét jelen-

ily nagy szerelmet, ily önfeláldozó küzdelmeket átélte szíve ne öljön meg minden irgalom nélkül.

— Szavamra mondom, nem értem önt, doktor . . .

— Meg fog érteni, báró úr, — szólt Manoury. — Ő elfog jönni önhöz, szerelmére támaszkodva, hogy megkérje leánya kezét. Ön azt nem ígérheti oda komolyan, mert mármás jegyese.

— Ebben teljesen megegyezünk, — szólt Montézac báró, nagyot lélegzve.

— Másrészt azonban — folytatta Manoury; — ön teljesen és azonnal megölné őt, ha megtagadná azt egyenesen.

— Mit tegyek tehát?

— Ígérje meg és keressen ürügyet az elhalasztásra, hogy időt nyerhessen.

— Az lehetetlen, — szólt a báró. — El nem fogadhatom.

— A kérdés igen kényes természetű, azt elismerem; de kevés esélyességgel meg lehet oldani. Saint-Méré nemes ember — és jószívű; magyarázza meg neki a dolgot úgy, amint van, s ő átfogja látni, hogy csak egy nemes cselekedetnek válik részesévé, ha beleegyezik, mely által egy ifjúnak, ki azt eddigi törekvései és szenvedései után megérdemli, az életét hoszabbítja meg,

Helén előlépett s tőle nem várható határozottsággal mondá:

— Én magam gondoskodom, hogy minden jól sikerüljön, ismerem Saint-Méré-t, belefog egyezni.

— De . . . a marquise, nagyanyja, veté közbe a báró.

tette. S valóban a prot. egyházra nézve nehéz napok voltak azok: ama nevezetes békekötés és törvények, melyeken az evangéliumok valásszabadsága nyugodott felretétettek s az ev. egyház Magyarországon mint a kő alá nyomott virág, csak tengett. Autonomiája, mely egyik életerét képezi, az ilyen idegen inspectiók által úgyszólván fel lőn függesztve, míg nagy sokára II. Józseffel a szebb jövő hajnala kezdett derengni fellette. — Mint midőn a téli zivatarok elköltöztével új életre kezd a bilincseiből szabadult természet serkenni: úgy lengette át egy szép élet lehellette a prot. egyházat, annyi szenvedések után most szabadabban kezdett lélekezni. S a mit a múlt század e részben még megoldatlanul hagyott, az a jelen század feladatául maradt: az állam végtére rátért azon útra, mely polgáiraiban az igazi önzellen honszeretet erősíti s ez út az: suum cuique! azaz, ha valamennyi gyermekeinek egyenlő mértékkel szabja a kötelességeket, valamennyi gyermekeit egyenlő mértékkel részeltesse a jogokban is s akkor testvérekül ismerik egymást s kifejlik közöttük ama nemes verseny, ama szép törekvés, melyben — bárha talán más meg más zászló alatt, — de mind azon egy czél felé fog futni, melynek a haza boldogítása a neve.

Gajdács Pál.

Irodalom és művészet.

— Beküldetett hozzánk a Méhner Vilmos kiadásában Budapesten megjelenő „Képes családi lapok“ című hetilap 1-ső és 2-ik száma egy füzetben. E füzethez egyszersmind a „Nővilág“ című melléklap is csatolva van, mely igen díszes párisi divatképet hoz. Tekintve e folyóirat tartalmas voltát és művészi kiállítású képeit, tekintve továbbá azt, hogy e folyóirat missiója hasonirányú német zsurnálok kiszorítása: melegen ajánljuk azt a nagy közönség pártoló figyelmében. — E vál-

— Megértetjük vele a tényállást, szólt az orvos.

— Igen, megértetjük vele, meg kell neki azt értenie szólt Helén, — nem ölhetünk meg egy ifju oly könnyen, aki mindenét egy czélnek aldozta fel.

IV.

Két hónap eltelt; a mit az orvos mondott, bekövetkezett.

Egy napon Arnold a bárót beszélgetésre kérte fel és emlékeztette ígretére.

A báró kereste az okot annak megtagadására, de nem lelte fenn a költőben. Ez ifjú szép s csaknem ünnepelet volt; birta a családfő ígretét s a fiatal leány nem mutatott iránta elleszenvet. Erkölcse a legajánlatosabb volt. Szerelme megtette erős tanubizonyságait.

Hogy utasítsa vissza őt?

Ez nem lett volna könnyű: az ifju életébe került volna azt mondta az orvos.

A báró tehát sem nem ígért semmit, sem vissza nem utasította őt kereken. Időt kért; megvannak erre, amint mondá, titkos okai. Ezen okok . . . Fájdalom! nagyon kegyetlenek voltak. A báró önmaga előtt nem merte azokat bevallani.

Saint-Méré, aki mindig a valóság embere volt, nem nagyon kedvező arcot csapott, mikor tudatták vele a kérdésben levő szindarabot s nem igen érezte magát megtiszteltetve szerepe által, mit neki kijelöltek, Lakodalma már el volt határozva — s most teljességgel nem értette, hogy lehet azt elhalasztani egy bolond miatt, a kiről bizonyos, hogy mellbajban fog meghalni.

lalat folyó hóban második évfolyamába lépett s 7000 példányban van elterjedve. Ezentúl hetenként jelenik meg, s lesz rendes heti melléklapja, mely híreket, s divatlapja, mely divat-híreket s újdonságokat közöl. E mellett az előfizetők regény mellékleteket s jutalomképeket kapnak csekély utánfizetés mellett. — A lap előfizetési ára egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. Az 1-ső és 2-ik szám tartalmából kiemeljük Margittay Dezső, Pósa Lajos, Németh Béla eredeti közleményeit, s mint fordítmányokat Braddon E. „A bankár úr titka“ cz. regényét, s kisebb közleményeket Daudet Alfonz, Monzdetől stb. A képek bármely hasonirányú külföldi vállalatával kiállják a versenyt, s nagyobbára Morelli Gusztáv jeles fametsző által metszvék. A most megjelent számok a következő tárgyú képeket tartalmazzák: Új temető. Építkezések az ős Egyiptomban. A nép monda (Jankótól). Szép miczike (hátfő kép). A Turay cseppkő-barlang. Küzdelem életre-halálra. A kedves levele. Ásmányos ficzkó. Megható fölirat. Külön melléklet: Mátyás király visszatérése a vadászatról. Vajda-Hunyad várába. — E jeles vállalatra előfizetéseket elfogad Szarvason Nyácsik Soma kereskedő, s Budapesten Méhner Vilmos kiadó kalaputeza 6. sz. a.

— Vettük a „Képes családi naptár“ előfizetési felhívását 1880-ik évre. Ezen általános érdekű, 40 képpel díszített naptár, mely 20 ivre terjed, szintén Méhner Vilmos kiadónál kapható, s ára csak 60 kr. Ajánljuk közönségünk figyelmébe.

HIREK.

— **Őszi vásárunk**, mely hólnapig tart, a kedvezőtlen, esős időjárás miatt gyengének mondható. A kereslet leginkább hizott sertések felé irányúl, melyek közép áron kelnek. A belső vásár csekély forgalmat mutat.

A marquisé eleinte szintén e nézetben volt. De később, miután mindig szerette a regényes dolgokat, belenyugodott; sőt érdekesnek találta a helyzetet.

— Nyugodjunk bele, — szólt; — s játszuk el szerepünket a darabban.

— Csak sokáig ne várásson magára az utolsó feivonás; unalmas várni a végkifejlést.

— Gyermezem, felebarátod halálát ne kívánd.

— De istenem, nagyanyám, ezen elv mellett egész életemen át agglégény maradhatok!

— Türelem, édes fiam!

A marquisé érdeklődött a romantikus szindarabok iránt.

Ami Lajost illeti, ő semmit sem tudott a Saint-Méré és Helén közti egybekelésről, és a báró jóakarátát oly ember bizalmával várta, aki nem képzelheti el, hogy a sors ellene fordulhatna.

Mielőtt a báróhoz fordult volna, ügyes költőként Helénnel beszélt előbb. Elmondta életét, mennyit küzdött, lelkesedve egy eszméért, az előre megálmodott boldogságért! Ha munkája közben elfáradt, megjelent a tünemény előtte s letörülte a verítéket homlokáról. S most itt van végre az előtt, a kinek birhatásáért küzdötte át élete nehéz részét.

Helén érdekléssel viseltetett a költő iránt. — Ifjúkori játszótársát mindig ott képzelte maga mellett még akkor is, mikor az hírt sem hallatott már magáról. A viszontlátás pillanatában, nem is gondolt arra Helén, hogy czélt ért-e küzdelmei után, nem vette észre, hogy homlokára a gond fellegeket vont, hogy szeme sötétebb, s hogy vonásai éle-

— **A mezőtúri** határban levő körösi átvágás mélyítésén Renaud francia vállalkozó, erélyesen dolgoztat e hó 8-ika óta. Az ásási munkálatokat Nagy Antal gyulai mérnök úr vezeti. Mint értesülénk, a nagyszabású munkálat az idén aligha fog befejezteni.

— **Hajóssy Ottó** megyei főjegyző úr állásáról a napokban leköszönt. A leköszönés indokául hirszerint bizonyos hivatalbeli nézetösszeütközés szolgált. Egyébként az eset mielőbb hivatalosan tisztázatni fog. Az ekkép megürült főjegyzői tisztségre ideiglenesen Márki Lajos aljegyző úr helyettesítettet.

— **Az oltár előtt.** A napokban különös jelenet adta elő magát esketéskor az evang. templomban. Egy helybeli földmives pár járult az oltár elé egybekelés céljából. A szokásos papi kérdésekre kellőképp megadta mindkét fél a feleletet, midőn azonban a lelkész térdeplésre szólította fel őket, az esketés megtétele céljából: a vőlegény kijelenté, hogy nem fog letérdepelni. Miután többszöri felhívásra sem akarja e cselekményt megtenni, az eskető lelkész kénytelen volt a párt a parochiára vezetni, az engedellenség okát hivatalosan kitudandó; hol is az akaratos vőlegényt oda nyilatkozott, miszerint a leányt semmi áron sem akarja elvenni, mert mint észrevette, az erősen kancsalit. Midőn figyelmeztetve lett a legény arra, hogy e körülményről mar régebben tudomást szerezhetett magának, s így a viszonyt előbb felbonthatta volna: egész őszintén azt válaszolta, hogy ő a leányt csak sötétben látogatta, s így e hibáját nem vette észre. S a házasság csakugyan füstbe ment, miután a menyasszony — egyezés szerint — némi csekély összeggel kárpótolva lett. Ime ilyen válogatós a nép!

— **Szentandrási** levelezőnkől vesszük okt. 14-ről a következő sorokat: Községünk vízvédő kőrgátjai annyira helyre vannak hozva, hogy remélhetjük: miszerint a jöhető vízáradáskor nem lesz községünk lakossága oly rémületnek kitéve, mint volt a jelen év tavaszán dühöngő víz áradáskor, a midőn gátjaink készületlenek voltak s a feneketlen sár miatt a gát

sebbekké lettek. Nem jutott eszébe, hogy az ifjúkori játszótárs most ünnepelt költő, kinek nevét a társadalom büszkén említi fel. De megvallotta magának Helén, hogy életének jó részét odaadná, ha a fájdalmat örökre eltávoztathatná Arnoldtól. Örült, hogy ő is szerepet játszhatik azon nemes alapeszméjű darabban, melynek célja egy tündöklő szellem testi életét meghoszabbitani.

Egyébiránt mindenki megtette kötelességét.

Saint-Méré megszorítá gyakran versenytársa kezét, a nélkül, hogy megmondta volna neki, hogy ő versenytársa.

A marquisné elragadtatással hallgatta a költő meséit és soha sem szólt közbe.

A báró volt leginkább nyugtalan, mindig félénken nézett a marquisnéra és borzadva gondolt a nehéz küzdelemre, melyet vele ki kellend állnia. Meg nem állhatta, hogy egy napon meg ne szállítsa Manouryt.

— Ez a szegény Saint-Méré mily különös arccsal néz rám mindig! Ami Lajost illeti nem hinném, hogy oly két ségbeejtő állapotban volna, mint azt ön nekem előadta, nagyon is ép egészségben van . . . Különben úgy is doktor, ön igen furcsa dologba kevert engem!

— Azt hiszi?

— Gondolom! A marquisné legközelebb tudom kívázza a szememet.

Lajos mindebből semmit sem értett és vigyázott egészségére.

Minden jól látszott menni. A helyzet ugyan úgy látszott, tovább fog tartani, mint ahogy az orvos mondta; de a bárón kívül senki sem veszté már el annyira türelmét,

töltés a lehetetlenséggel volt határos. A nép hangya szorgalommal dolgozott a gátak készítésén. Meg kell vallani, hogy itt a főérdem a hatósági közegeknek tulajdonítható, kik erélyes intézkedéseik által, oda hatottak, hogy a gátak elkészítése mi kivánni valót sem hagy hátra. Reméljük, hogy most már a gátak elkészítése után községünk utcáin levő egyes moesár fészkekre is ki fogja terjeszteni figyelmét az illetékes hatóság, mert bizony vannak községünkben utcák, hol a közlekedés csak nem lehetetlen most is, hát ha az egek csatornai megnyílnak! Ilyen a többek közt a ref. templomtól az Isza-féle bolt mellett elvezető út, mely most is járhatlan és valóban közbotrányt okozó, hogy erre községünk előjárói teljességgel mit sem ügyelnek, s tán így is marad községünk szegényére, ha csak szolgabíró úr nem intézkedik ez utcán levő két moesár fészkek elenyészésére. — Gróf Pongrácz új plébánosunk elfoglalta hivatalos állását községünkben, ki, beköszönő beszédében lekipásztori szózáttal hívta fel hiveit a békés egyetértésre, mert ugymond: épen ott, hol több vallás felekezet él, legfőbb keresztyéni erény a békességes együtt lakás, s ő igérte, hogy a békesség, egyetértésnek zászlóvivője leend. Mióta itt van, nem is mondhatunk mást, minthogy a „lég üdőbb.“ Adja Isten, hogy a békesség zászlóvivője, e magasztos hivatását, mindnyájunk meglegedésére, kifogás nélküli önzetlenséggel teljesítse, akkor áldásos leend közöttünk való működése. — Brengartner Henrik másodjegyzőnk október 12-én a templom előtt vett búcsut a lakosságtól s másnap ment Palotára, elfoglalandó új állomását. Adja Isten, hogy a leendő jegyzőválasztás községünkre nézve szerencsés legyen, s mindenkit vezéreljen jó szelleme, kiki a község — ne pedig saját érdekét tekintse. Z. K.

— **Endrődön** történt a következő tragicomicus eset. Egy apa keményen összeszóllalkozott fiával, minek folytán a kamasz megragadta apja üstökét, s a földre teperve, húzni kezdte a földön az ajtó küszöbéig. Midőn az öreg az ajtó küszöbénél

mint Helén, akiben némi méltatlankodás kezdett felébredni, s különös érzelm fogta őt el, melyről nem tudott önmagának sem számot adni.

Ő volt az első, aki nemes szíve sugallatára, hajlott a doktor szavaira és felvette szerepét. Most megjedtt szerepétől, — utálni kezdte az orvost, majd a Marquisné, sőt Saint-Mérét is. Csak egy lény talált nála kegyelmet: Arnold Lajos, a halálra ítélt áldozat. Még jobban belátta a vétkes helyzetet, ha a költő boldog arczára pillantott, mely halát látszott adni a sorsnak, hogy kegyeivel elárasztja őt.

Gyakran találkozott Helénnel s ilyenkor elragadtatással beszélt jövőjéről. Ezután fog még csak szerepelni, ha boldog lesz, hanem kell törődnie az élet nehézségein.

És mikor így a művész beszélt, a beteg ember hangját hallotta Helén, amint gyengén fülébe leheli abrándjait, mikől már mindenki tudja, hogy azok nem teljesülhetnek.

— A menyegző után, Olaszországban töltünk pár hónapot. S ki fog megakadályozni abban, hogy meg ne látogassuk a Pharaok hazáját, a polgárosodás bölcsőjét? Synáig megyünk és Görögországon, a költők hazáján, keresztül jövőnk vissza.

— Igen, felelt Helén gyöngé hangon s elfordítá arczát, hogy elrejtse a hosszú szempillákon lassan lecsúszó könnyet. Semmi sincs az emberre elszomorítóbb hatással, mint ha látja, hogy lelkesül az, kit már a halál kezében tart.

A költő lelkesült szavaira keveset válaszolt Helén, de az ezt beleegyezésnek véelve, javára magyarázta s szavait gyengéd kézszerítással fejezte be, ami Helénre, mint valami nehéz bűn tudata hatott.

— **A mezőtúri** határban levő körösi átvágás mélyítésén Renaud francia vállalkozó, erélyesen dolgoztat e hó 8-ika óta. Az ásási munkálatokat Nagy Antal gyulai mérnök úr vezeti. Mint értesülénk, a nagyszabású munkálat az idén aligha fog befejezteni.

— **Hajóssy Ottó** megyei főjegyző úr állásáról a napokban leköszönt. A leköszönés indokául hirszerint bizonyos hivatalbeli nézetösszeütközés szolgált. Egyébként az eset mielőbb hivatalosan tisztázatni fog. Az ekkép megürült főjegyzői tisztiségre ideiglenesen Márki Lajos aljegyző úr helyettesített.

— **Az oltár előtt.** A napokban különös jelenet adta elő magát esketéskor az evang. templomban. Egy helybeli földmives pár járult az oltár elé egybekelés czéljából. A szokásos papi kérdésekre kellőképp megadta mindkét fél a feleletet, midőn azonban a lelkész térdeplésre szólította fel őket, az esketés megtétele czéljából: a vőlegény kijelenté, hogy nem fog letérdepelni. Miután többszöri felhívásra sem akarja e cselekményt megtenni, az eskető lelkész kénytelen volt a párt a parochiára vezetni, az engedetlenség okát hivatalosan kitudandó; hol is az akaratos vőlegényt oda nyilatkozott, miszerint a leányt semmi áron sem akarja elvenni, mert mint észrevette, az erősen kancsalit. Midőn figyelmeztetve lett a legény arra, hogy e körülményről mar régebben tudomást szerezhetett magának, s így a viszonyt elébb felbonthatta volna: egész őszintén azt válaszolta, hogy ő a leányt csak sötétben látogatta, s így e hibáját nem vette észre. S a házasság csakugyan füstbe ment, miután a menyasszony — egyezség szerint — némi csekély összeggel kárpótoltva lett. Ime ilyen válógatós a nép!

— **Szentandrás**i levelezőnkől vesszük okt. 14-ről a következő sorokat: Községünk vízvédő körgátjai annyira helyre vannak hozva, hogy remélhetjük: miszerint a jöhető vizáradáskor nem lesz községünk lakossága oly rémületnek kitéve, mint volt a jelen év tavaszán dühöngő viz áradáskor, a midőn gátjaink készületlenek voltak s a feneketlen sár miatt a gát

sebbekké lettek. Nem jutott eszébe, hogy az ifjúkori játszótárs most ünnepelt költő, kinek nevét a társadalom büszkén említi fel. De megvallotta magának Helén, hogy életének jó részét odaadná, ha a fájdalmat örökre eltávoztathatná Arnoldtól. Örült, hogy ő is szerepet játszhatik azon nemes alapeszméjű darabban, melynek czélja egy tündöklő szellem testi életét meghoszabbitani.

Egyébiránt mindenki megtette kötelességét.

Saint-Méré megszorítá gyakran versenytársa kezét, a nélkül, hogy megmondta volna neki, hogy ő versenytársa.

A marquisé elragadtatással hallgatta a költő meséit és soha sem szólt közbe.

A báró volt leginkább nyugtalan, mindig félénken nézett a marquiséra és borzadva gondolt a nehéz küzdelemre, melyet vele ki kellend állnia. Meg nem állhatta, hogy egy napon meg ne szállítsa Manouryt.

— Ez a szegény Saint-Méré mily különös arcczal néz rám mindig! Ami Lajost illeti nem hinném, hogy oly kétségbeesítő állapotban volna, mint azt ön nekem előadta, nagyon is ép egészségben van . . . Különben úgy is doktor, ön igen furcsa dologba kevert engem!

— Azt hiszi?

— Gondolom! A marquisé legközelebb tudom kívázza a szememet.

Lajos mindebből semmit sem értett és vigyázott egészségére.

Minden jól látszott menni. A helyzet ugyan úgy látszott, tovább fog tartani, mint ahogy az orvos mondta; de a bárón kívül senki sem veszté már el annyira türelmét,

töltés a lehetetlenséggel volt határos. A nép hangya szorgalommal dolgozott a gátak készítésén. Meg kell vallani, hogy itt a főrdem a hatósági közegeknek tulajdonítható, kik erélyes intézkedéseik által, oda hatottak, hogy a gátak elkészítése mi kívánni valót sem hagy hátra. Reméljük, hogy most már a gátak elkészítése után községünk utcáin levő egyes mocsár fészkekre is ki fogja terjeszteni figyelmét az illetékes hatóság, mert bizony vannak községünkben utcák, hol a közlekedés csak nem lehetetlen most is, hát ha az egek csatornai megnyílnak! Ilyen a többek közt a ref. templomtól az Isza-féle bolt mellett elvezető út, mely most is járhatlan és valóban közbotrányt okozó, hogy erre községünk előjárói teljességgel mit sem ügyelnek, s tán így is marad községünk szegényére, ha csak szolgabíró úr nem intézkedik ez utcán levő két mocsár fészkek elenyésztésére. — Gróf Pongrácz új plébánosunk elfoglalta hivatalos állását községünkben, ki, beköszönő beszédében lelkipásztori szóattal hívta fel híveit a békés egyetértésre, mert ugymond: épen ott, hol több vallás felekezet él, legfőbb keresztyéni erény a békességes együtt lakás, s ő ígérte, hogy a békesség, egyetértésnek zászlóvivője leend. Mióta itt van, nem is mondhatunk mást, minthogy a „lég üdőbb.“ Adja Isten, hogy a békesség zászlóvivője, e magasztos hivatását, mindnyájunk megelégedésére, kifogásnélküli önzetlenséggel teljesítse, akkor áldásos leend közöttünk való működése. — Brengartner Henrik másodjegyzőnk október 12-én a templom előtt vett búcsut a lakosságtól s másnap ment Palotára, elfoglalandó új állomását. Adja Isten, hogy a leendő jegyzőválasztás községünkre nézve szerencsés legyen, s mindenkit vezéreljen jó szelleme, kiki a község — ne pedig saját érdekét tekintse. Z. K.

— **Endrődön** történt a következő tragicomicus eset. Egy apa keményen összeszóllalkozott fiával, minek folytán a kamasz megragadta apja üstökét, s a földre teperve, húzni kezdte a földön az ajtó küszöbéig. Midőn az öreg az ajtó küszöbénél

mint Helén, akiben némi méltatlankodás kezdett felébredni, s különös érzelmek fogta őt el, melyről nem tudott önmagának sem számot adni.

Ő volt az első, aki nemes szíve sugallatára, hajlott a doktor szavaira és felvette szerepét. Most megijedt szerepétől, — utálni kezdte az orvost, majd a Marquisné, sőt Saint-Méré is. Csak egy lény talált nála kegyelmet: Arnold Lajos, a halálra ítélt áldozat. Még jobban belátta a vétkes helyzetet, ha a költő boldog arczára pillantott, mely hálát látszott adni a sorsnak, hogy kegyeivel elárasztja őt.

Gyakran találkozott Helénnel s ilyenkor elragadtatással beszélt jövőjéről. Ezután fog még csak szerepelni, ha boldog lesz, hanem kell törődnie az élet nehézségein.

És mikor így a művész beszélt, a beteg ember hangját hallotta Helén, amint gyengén fülébe leheli ábrándjait, mikről már mindenki tudja, hogy azok nem teljesülhetnek.

— A menyegző után, Olaszországban töltünk pár hónapot. S ki fog megakadályozni abban, hogy meg ne látogassuk a Pharaok hazáját, a polgárosodás bölcsőjét? Synáig megyünk és Görögországon, a költők hazáján, keresztül jövünk vissza.

— Igen, felelt Helén gyöngé hangon s elfordítá arcát, hogy elrejtse a hosszú szempillákon lassan lecsúszó könnyet.

Semmi sincs az emberre elszomorítóbb hatással, mint ha látja, hogy lelkesül az, kit már a halál kezében tart.

A költő lelkesült szavaira keveset válaszolt Helén, de az ezt beleegyezésnek véelve, javára magyarázta s szavait gyengéd kézszorítással fejezte be, ami Helénre, mint valami nehéz bűn tudata hatott.

érezte magát, rá rivallt a fiúra, mondván: „elég fiam, ne tovább, én is eddig húzogattam az apámat!”

— **A Berettyót szabályozó társulat** által mentesített terület térfogata 174514¹/₁₂ hold termő föld, mely az árterek szabályozása következtében értékében 4.973.763 frt 14¹/₃ krral növekedett. — Ezzel szemben áll az osztrák földhitelintézetől kieszközlött 800.000 frtos törlesztetlen kölcsön, félévenként törlesztendő járadéka 27.200 frt, mely 1881. Január 1-én válik esedékessé, erre nézve az egyénekenkénti kivetés is elkészült már.

— **A békésmegyei orvos-gyógyszerész-egylet** 6. évi október 30-án reggeli 10 órakor B. Csabán a városháza termében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki üdvözlés: Dr. Kovács Istvántól. 2. Tapasztalatok néhány új orvos-szerről: Dr. Imre Józseftől. 3. A tüdőlegdag pneumaticus gyógykezelése: Dr. Molnár Antaltól. 4. Az egylet tisztikarának jelentése. 5. Indítványok, folyó ügyek. B.-Csabán, 1879. október 12-én. Dr. Hajnal Albert, egyleti jegyző. Dr. Kovács István, egyleti elnök.

— **Rémes jelenet.** A Jászberényhez tartozó boldogházi pusztán, Iványi István vagyonos földművelő tanyái birtokán f. hó 9-én tűz ütött ki. Viz hiányában az oltás igen nehezen ment, és már beégéstől kezdtek tartani, midőn a derék Mizsei András Miklós jászberényi földtulajdonos és Tóth Mihály tanyai gazda a lángok közé léptek. Fejszével, esákllyakkal akartak erőt venni a bőszen elemen, ámde munkálkodásuk közepett beszakadt a tető, és az önföláldozó nemes emberbarátokat izzó parázsok alá temeték. Fényes lángsugarak közt vergődött a két szerencsétlen, mignem szarufák dőltek a gerendákra, hamu takarta a parázsokat és a szenyek fekete füst eltakarák a borzasztó képet. Csak később találták meg a két szénné égett becsületes ember maradványait.

— **Madarász János** gyilkossági bűnyűjében a kegyelmi tanács határozata, mely szerint kegyelemre nem ajánlatott, tegnap érkezett le a legfőbb ítélőszéktől a budapesti törvényszék

Először a szájalom kelt fel szívében. Majd a könyörületre a fájdalom és a félelem s erre a csodálkozás következett.

Sokszor olvasott fel előtte Lajos műveiből s Helént az emelkedett eszmék, s a lágy hang meghatotta. Érezte a vele való együttlést bájját s ilyenkor még jobban nyomta valami szívét. Kezdte Lajost Saint-Mérével összehasonlítani.

A jegyesnek soha sem válik előnyére, ha őt leendő menyasszonya más férfivel hasonlítja össze.

— Segítsen Arnoldon, szolt sokszor Manouryhoz — ő oly jó és oly szerencsétlen.

Szívében már ott volt a mély, igazi szerelem, a leg-nemesebb érzelem a szegény költő iránt.

Ugyanakkor megmagyarázatlan közönyt kezdett Saint-Méré iránt érezni.

Saint-Méré becsületes, derék ember volt; de e kényelmes élet előlte benne a szellemi részt. Míg nem volt, akivel össze lehetne őt hasonlítani, tökéletes fiatal embernek látszott Helén előtt. De Arnold megismerése mindent megváltoztatott.

De a lakodalom napjáról kezdtek már beszélni, annál is inkább, mert Arnold egészsége mindig jobban hanyatlott; — s ő volt csak az egyedüli akadály Saint-Méré és Helén összekelésére nézve.

És veszedelmes akadály.

Mindazáltal erről Saint-Méré semmit sem tudott, míg Helén czélzásokat nem tett előtte a költő emelkedett lelkére.

— Mily méltatlanság a sorstól! — kiáltott fel gyakran

fenyítő osztályához és valószínűleg ma fog Madarásznak tudtul adatni. A halálos ítélet végrehajtása még e héten megtörténik.

— **Az a nagybecsű adomány**, melyet egy főúr, aki nem báró, hanem gróf (R... k) a nemzeti múzeumnak átadott, nem 50, hanem 30 ezer frt értékű, de még így is példátlan adományozás. Az ajándékozott tárgyak közt sok értékes broche, Apafi Mihály kadyja, Apafiné-Boruemissza Anna kávécsészéje, számos serleg s egyéb műtárgy van.

— **A tiszaszabályozás** kérdésében a külföldi szakértők által kidolgozott szakértői véleményt sajtó alá rendezték, s azt a közlekedési miniszterium 1000 példányban fogja kinyomatni. A munka két hét múlva jelenik meg.

— **Remete-élet.** Szabadkán egy ember 10 év óta él remete-életet, Huseledelt 10 év óta nem eszik, szeszes italokat nem iszik, s ágyban nem alszik. Midőn nem rég leányát férjhez adta a lakodalom alkalmával sem szegte meg fogadását, melyet tíz év előtt tett neje halála alkalmával.

— **Ötéves öngyilkos.** Ujpesten egy hivatalnok 5 éves fia annyira szívére vette atyja feddő szavait, hogy öngyilkossági szándékból a r.-palotai lóvasut sinjére vetette magát. Nagp nehezen bírta onnan elvonszolni egy épen arra menő ügyvéd.

— **Harminchét** ember megégett Voladarokban, a kiewi kormányzóságban, egy fiú vigyázatlansága miatt. Egy hordó kerosint kellett volna az előszobából behoznia és a hordó dugaszára ejtette a gyertyát. E veszedelmes gyulékony anyag azonnal lobbot vetett. A gyermek kiáltozására többen oda siettek és a szabadba akarták kivinni az égő hordót, miközben az egyszerre szétrobbant és a zajra összecsoportosult embertömeg közé frecescent a lánggal égő fojadék. Egyszerre harminchétnek a ruhája gyuladt meg s bár a többiek letépni igyekeztek róluk az égő ruhát, 18-an már is meghaltak, a többiek szintén nagyon összeégtek és életökhöz kevés a re-

Helén keserű könnyek közt; — Lajos belém helyezi minden reményét, én tartom benne a gyenge életet — s egy másik, boldogsága kedvéért ez élet megrövidítését ohajtja.

E közben Arnold komoly beteggé lett.

Az egész kastély élénk részvétet érzett a derék ifju iránt; mindenki megértette szellemet, s örült, ha annak benyomását élvezhetle.

Helénben a szájalom helyét erős lelkiismeret furdalás foglalta el.

Látva e szegény ifjut elterülve ágyán, félig élettelenül s gyengén ajkairól a remény szavát hallva suttogni, — a bárótól kezdve Saint-Méréig mindnyájan hallották a titkos hangot füleikbe zúgni: Itt van végre, amit vártatok! Meg van elégtételtek? Lajos haldoklik!

És mindnyájan borzadva gondolták el magukban: Elviselhetjük-e valaha a bűn ezen nehéz tudatát?

V.

Lajos nem halt meg.

Az erős válság beállott — és megmentette őt. Bekövetkezett a visszahatás. Az ifjuság ereje megtette hatását.

A beteg üdülése meghozta következményeit.

— Én visszavonulok, — szolt Saint-Méré az orvoshoz. Remélni Helén kezét a költő életben maradása után — esztelen ábránd lenne, mellyel csak önmagamát kinoznom.

— Unokám visszavonul; — szolt a Marquisné. Nem akarja elviselni a gondolatot, hogy egykor az ifju halálát ohajtotta. Induljunk tehát kastélyunkba.

méuy. Természetes, hogy a ház szintén meggyuladt, ennek oltására azonban senki sem gondolt.

— **A gyomai református templom** igen izléseesen renováltatott. Az ujonnan díszített templom megnyitási ünnepélye jövő hó 2-án fog megtartatni, mely ünnepély után bankett rendeztetik.

— **Vasutunk** indóházi épületei közül meglepő estnall emelkedik ki a fából épített gépház, mely a famunkáknak egyik remeke. Örömmel jelezhetjük, hogy az épület szarvasi ácsok által készítettet, bizonyosságul annak, hogy a mi iparosaink mindenben versenyképesek.

— **Rövid hírek.** Broglie herceg, a volt francia miniszterelnök, figyelemreméltó munkát irt a hétéves háboru előzőiről, a birtokában levő családi okmányok alapján. — A franciák alaposságáról tanuskodik, hogy egy mérnöki tudományos folyóiratban Budapest, mint Románia egyik városa van említve. — A magyar orvosok és természetvizsgálók legközelebbi nagygyűlése Szombathelyen lesz. — Z i m i a l k o v s k y, a lengyel tárcanélküli miniszter, eredetire nézve persa. Dédapját Potocky gróf hozta magával Persia sivatagaiból, mint elhagyott árvát. — An dr á s s y egy buzgó hive, egyébként napdíjas a külügyminiszterturban, kérvényt nyujtott be a királyhoz az iránt, hogy a felség ne fogadja el a gróf lemondását. — N ö r d l i n g, az osztrák államvasutnak nálunk is ismeretes igazgatója, hir szerint lemond ez állásáról. — Mária Antoinette halálának 86-ik évfordulóját meg fogják ünnepelni az anjouutcai bűnbánati templomban Párisban, e hó 16-án. — Bonaparte Karolina hercegnő Rómában meghalt.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **SIPOS SOMA.**

— Soha sem megyek nőül Saint-Méréhez — szolt Helén elhatározottan.

Lajos édes reménnyel hagyta el beteg ágyát; semmit sem tudott az eddigi tervekről. Semmit sem érzett, csak igazi szerelme megújulását Helén iránt.

Helén többet szenvedett betegsége alatt, mint ő maga. Egy reggel a doktorhoz futott.

— Mit tegyek? . . . adjon tanácsot.

— Igérje meg Arnoldnak. . .

— Én istenem! Mindig csak igérni. . .

— Annál jobb, mert ez ígérését nem sokára beválthatja.

Helén örült e válasznak; de azért kérdő és némileg félnék tekintet vetett a doktorra. Nem mert szeméinek hinni; Manoury arczáról a beteg teljes felgyógyulását olvasta le.

Az orvos biztatatóan mosolygott.

— Megmentjük őt, nemde? mondja orvos ur, ugye megmentjük?

— Mit hallok. . . hát csakugyan szereti őt?

— Ha vajjon szeretem-e?

Az orvos karjaiba dőlt s könnyeivel áztatta őt.

— Vigasztalódjék — legyen teljesen nyugodt — betegünk búcsut mond a gyógyszereknek.

— A felgyógyulás befejeztét a szerelem adja meg neki — én azokkal tartok, akik hiszik, hogy a szerelem csodákat képes művelni!

Fordította: **Moravesik Gyula.**

Hirdetés.

Alulirottaknak van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy elhatároztuk, miszerint a helybeli évi vásárokat látogatni fogjuk és hogy **bécsi** és **brünni** utazásunkból visszatérvén, már az **idei őszi vásár** alkalmával felkerestük Szarvas városát

posztó-, divat-, vászon, kanavász, kékfestő

és minden e szakbavágó árukkal dúsan felszerelt

raktárunkkal.

Midőn minden rőfös árukban leggazdagabb választékú raktárunkat még egyszer becses figyelmükbe ajánljuk, számos látogatásért esdünk e vásár alatt.

Szarvason, 1879. okt. 17-én.

Lang Ignác és társa
Gyomáról.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint

férfi-szabó üzletemet

Szarvason,

Takács Józsefné asszony házában

(Templom-utcán) rendeztem be.

Vállalkozom mindennemű

magyar. német, franczia,

és papiöltönyöknek

a legujabb szövetekből

divat szerint való jutányos ároni elkészítésére,

felelősség mellett.

Maradtam, a nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esdve

tisztelettel

Blonder Mór,

férfi-szabó

Szarvason.

HIRDETÉSEK.

„ÁRPÁD”

AZ „ÁRPÁD” IRODALMI ÉS NYOMDAI INTÉZET
SZARVASON,

alánlja magát mindennemű hivatalos és magán nyomtatványok, ugymint
községi és gyámi rovatos iver,
ügyvédi keresetlevelek,
kötelezvények, kereskedői számlák, körlevelek, vignettek, malom-
szelvények,

mindennemű czimnómással ellátott

levél papirok és levél borítékok,

valamint monogrammos vagy nélkül való névjegyek,

továbbá :

m e g h i v ó k,

füzetes vagy nagyobb művek

kiállítására.

Ügyvédi meghatalmazások a legcélszerűbb szerkezetben készletben kaphatók.

AZ „ÁRPÁD”

irodalmi és nyomdai intézet ügyvezetősége

Szarvason.

ÉS NYOMDAI INTÉZET

Nicholson

legújabb találmány

daráló- és őrlő- malma

gőz-, lóerőre és kézihajtásra

nagy fontossággal szeszgyárakra hízaló-intézetek

és gazdasátra.

Meglepő nagy munkaképesség, olcsó ár és csekély hajtóerő a főelőnyei ezen malmoknak.

Működésben látható.

Nicholson W. Fülöp gépgyárában. Budapest, Gyár-utca 48. szám.

Képes árjegyzékek minden gazdasági gépekről ingyen és bérmetve.